

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendőek.</p>	<p>Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA. Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Neptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.</p>
--	--	---

Mit beszélt Tisza Kálmán?

Tisza Kálmán néhány év előtt nagy ur volt ebben az országban, — azután persze, hogy a miniszterelnöki székből kieséppent, tetemesen megkisebbedett az urasági mivolta.

Hanem azért eléggé ur maradt arra nézve, hogy az a párt, — melyet ő teremtett s tartott fenn 15 éven át, melynek nem minden fentartás nélkül adta át hatalmát, reszkessen tőle.

Évről-évre csökken ez a félelem, de azért el nem enyészik, mert méltán lehet attól tartani, hogy a vén mameluk, ki maga nem fog többé ugyan uralkodni, kirántja mások alól a gyékényt, a mint hogy megcselekedte azt gr. Szapáry Gyulával.

Koronként meg-megszólal a vén csataló, s akkor contieure omnes, intencie ora tenebant.

Most is jónak látta megszólalni nagyváradi választói előtt, kik nagy prosepósiával s ünnepléssel fogadták.

Szavainak vajmi kevés sulya lesz

ezuttal, — minthogy tartalom nélküli chablon szerint mondta el azt, mit nélküle is mindenki tudott.

Elsőben is Apponyi grófot üti Tisza Kálmán, az ő halálos ellenségét, kívül megbékélnie nem lehetett, mint illo tempora Szilágyival.

Elmondja gr. Apponyiról, a mit a kormánypárti sípoktól kezdve a nagy dudáig minden hangnemben elsípoltak s eldudáltak, hogy 1892-ben Apponyi gr. olyan dikeziót tartott a polgári házasság mellett, a melyből mindenki azt olvasta ki, hogy a „kötelező” polgári házasság híve, nem pedig az inségesé.

Ennek utána pedig ismételen elmondja Tisza Kálmán, hogy a megalkotott törvény jó, s nem sérti a vallást.

Ezt pedig mind igen jól tudtuk s nem erre, hanem másra válnak kíváncsiak.

Szólt aztán Tisza a közigazgatási reformról s klasszikus ravasz-sággal teleplezi azt a mélységes elvi

űrt, mely az ő s a jelenlegi kormány közigazgatási politikája közt fennáll.

Ő ugyanis soha se volt az állami közigazgatás barátja.

1883-ban megreformálta a közigazgatást az autonómia megnyirbálásával, 1889-ben szintén beleoltott nagy mennyiségű korrupzio-mérget, de az autonómiát, — mely a kortespolitikának igen kedvező, — végkép le nem járatta.

Most azzal védekezik, hogy ő már akkor is azt emlegette, hogy — ha nem fog sikerülni a toldás-foldozás, akkor áttér az állami közigazgatásra.

Most tehát belegegyezik abba, hogy az állami közigazgatás megteremtessék.

Azonban az önkormányzati testületek jogkörét Tisza is szélesbiteni óhajtja, s ez az egy nyilatkozata ér legtöbbet egész beszédében.

Mondott azonban a főispáni állásra nézve valamit, a mi arra vall, hogy még nem gyógyult ki eléggé az uralkodási vágy betegségéből s a kormányok

TÁRGZA.

Szakítás.

Írta: MILKÓ IZIDOR.

Belátja, hogy az Ákosnak adott engedelmének forró vallomásai és tüzes kézköjái után szörnyű nagy veszedelem, női erényének és becsületének a veszedelme. Azt suttogetta neki viszonzott kézszorítások közt, hogy látogassa meg akkor, mikor Andor Bereg megyében van. Hiszen ez úgy hasonlít egy találkozóhoz, mint a légyott egy rendezvóushoz!

Ezen merengett a szőke kis Elza ma egész nap és a mult éjjelen, amelynek hosszú órait álmatlanul töltötte egy olyan ember oldalán, akinek teljesen egészséges álma volt, s akinek szabályos lélegzése arról tett tanúságot, hogy bizik a feleségében, meg a barátában s nyugodtan fog elutazni a delutáni gyorsvonattal a hatodik jármegyébe. (Annál is inkább, mert a vasut könnyen és gyorsan épült ki és ötven ezer forint tiszta nyereséget hozott.) Ez a merengés kínos volt, fájdalmas és Elza nem emlekezett, hogy valaha ilyen rossz napja lett volna.

De végre mégis megállapodik valamilyen. A tegnapi megkezdett szerelmi játék maradjon meg epizódnak, ne legyen belőle regény. Újra meg újra elvörösödik arra a gondolatra (a sok pirulástól már tele van apró pattanásokkal a bársnyos arca), hogy ez az elkényeztetett viveur, ez a vakmerő Don Juan a kiltőzött órában diadalmas

arczezal fog belépni hozzá és követelni fogja a jogokat, melyeket tegnap szerzett mára. Nem, Ákos e jogokat nem fogja élvezni, a tegnapiak nem lesz folytatása. A lelkére fog beszélni, a lovagiaságára fog hivatkozni. Meg fogja kérni, hogy utazzék el; menjen el Egyiptomba, ahová már oly régen készült, felejtse el őt a telen át, s ha tavaszra visszatérül, találkozzanak mint két régi jó pajtás, akiknek nincsen egymás számára szemrehányásuk. Hiszen nem szeretik egymást... Az egyik egy kicsit merész volt, a másik egy kevésse kaczer, ez az egész. Minek drámát csinálni ebből a kezdetből, amelynek csak akkor lesz jó vége, ha nem lesz folytatása? Appellálni fog a barátságra, amely Ákost Andor irányában is kíméletre kötelezi.

S erre egészen megnyugszik. A nőnek neha rendkívüli örömet okoz, ha becsületességnek érik magukat. Elza is, az után a sok átbolondozott éjszaka, könnyelmű végigtánczolt bál és négy furdói szezon után, melyek mindegyikének emlékéhez egy feltuozat mindenre kész udvarló csillamos emléke fűződik, — úgy érzi magát, mintha újjászületett volna. Szinte jó, áldja érte a sorsot, hogy tegnap ez az affaireja esett, most legalább véget vet az egésznek s újra becsületes asszony lesz. Nem is meri mondani, hogy marad, mert már gondolatban megszűnt az lenni abban a könnyelmű percében, amelyben megengedte Ákosnak, hogy csak annyit reméljen, amennyit csak kíván.

Aztán kidolgozta a beszédet, amelyvel a diadalmaszkodó rossz embert lefegyverzi.

Legelőször is önmagát fogja vádolni, aztán a ferje iránt való hűséget és szerelmet fogja kijátszani, azután azt a tanácsot fogja adni Ákosnak, hogy ha hazajön Egyiptomból, hazasodjék meg, Vegye el Arankát, aki már rég érdeklődik iránta s mondjon le a további hódításokról, különösen pedig az ő ostromlásáról, amelynek úgy sincs célja.

Szerepelt végre készen van s egészen nyugodtan várja az előadást.

Meggyújtja a lámpákat s végignézi magát a tükrében. A nők meg akkor is szépek akarnak lenni, amikor el akarnak maguktól valakit idegeníteni. Én fogadni merek (de ugyan ki merné ezt a fogadást tartani?), hogy Elza bizonyos elégedettséggel látja, milyen keserves dolga lesz Ákosnak, ha megpillantja őt ebben a gondosan kidolgozott, raffinált szerkezetű ruhában. Hiszen, ha Puitfárné urasszonyunk ilyen köntöse lett volna, akkor egy skandalózus történettel kevesesebb van s a bibliai József nem tette volna magát örökre párbajképtelenné kartársai és a világtörténet előtt. Hadd szenvedjen még egyszer az az utálatos ember, s ha már Elza szakít vele, mielőtt a szeretőjévé lett, érezze legalább, hogy mit veszít benne!

Szegény Ákos! Bármilyen rossz esont is, de mégis csak „jó fiu” volt, aki sok dologtalan órának nyomasztó unalmát üzte el előle. S mennyire szeretheti őt! Hogyan reszkettetett tegnap a keze, s minő sajátságos fényben lángolt a szeme! Micsoda retentéses fájdalmakat fog szenvedni ez a könnyű diadalalkozó szokott ember, ha négy év

számára fenn akarja tartani a hatályos kortes-eszközt.

Ő a főispánt úgy képzeli, mint egy őrszemet, mely egyebet sem tesz, mint őrködni a tisztviselői kar felett, — nem ugyan azon czélből, hogy annak munkásságát ellenőrizze, hanem hogy a kormány érdekeit védelmezze.

Szerinte a főispánnak dolgoznia nem kell, hanem végignyujtozkodnia a puha kereveten finom szivarfüst mellett s hallgatni a „spiczli“-k besúgását.

Ilyen főispánokat akar Tisza Kálmán az állami közigazgatásban fenn tartani s már eleve is e kortesfelfogás mellett kardoskodik.

Holott a nemzet már megelégtelt a főispáni basa-uralmat s a nagy dotatiójú főispánban kiváló közigazgatási erőt keres, a ki épügy adminisztrál, mint lefelé a többi tisztviselő a maga hatáskörében.

Végül szólott Tisza a nemzetiségi kérdéstről is.

Szerinte ez a kérdés korántsem oly veszélyes, mint a milyennek föl-tüntetni szeretik.

Tisza szerint ez a kérdés is meg fog oldódni önmagától, mint minden emberiségi kérdés.

A kormánynak üldöznie kell a tulzókat, de óvakodni kell attól, hogy egyesek miatt az egész fajt üldözzék.

S ebben Tiszának igaza van.

Végszávaiban Tisza arra utal, hogy ő ma-holnap a nyilvános pályától visszalép. Persze nem fiatal ur ő s a kiállott viharok megtörték erejét.

Ha azonban vissza fog vonulni, azt a tudatot magával viendi, hogy nem hagy betölthetetlen ürt maga után.

A primás és városa.

Őszinte hazafiúi örömmel fogja minden magyar a fővárosi újságoknak azt a tudósítást olvasni, mely hírt ad arról a tüntetésről, a melyet Esztergom városa az ország hercegprimásának ünnepeltetésére rendezett, mintegy válaszul azokra a galád és minden tisztességet megtagadó támadásokra, melyekkel a magát katolikusknak s a katholicizmusért harcolónak geráló ultramontán újság illetve az ország bitoros főpapját.

És a hazafiúi öröm kell, hogy eltöltse minden magyar szívét, hallva a primás választát, a ki a beszédében is eléggé világosan kifejezi azt, hogy meggyőződéséért, elveit csak is a törvény korlátain belül hajlandó a küzdelemre, de a küzdelmet egy üzletszerűen ultramontán fractió, néhány szakküzgő főur, no meg a „Magyar Állam“ kedvéért egyáltalán nem hajlandó átvinni arra a térre, a mely téren már csak törvénytelenességgel, vagy mi még rosszabb a törvényeknek nyilvánvaló ellenszegüléssel lehet csak a küzdelmet tovább folytatni.

Ebből tanulhatnának azok, a kik az egyházpolitikai reformok elleni küzdelmet át akarják plántálni arra a térre, a melyen nemcsak a törvénytelenesség, de már a hazafiatlanság is kezdődik.

És tanulhatnak ebből azok is, a kik a már megszavazott törvényeket hitelveikbe ütközőknek tartják, s császáriabbak akarván lenni a császárnál, s pápaiabbak a pápánál a „pau posse“ elvével sem tudnak megbátkozni.

És végül tanulhatnának a primás

hazafias és békeesszerező magatartásából mindenkinek felett a nemzetiségek, a kik e beszédből tudatára jöhetnek annak, hogy államferforgató törekvéseik elérésében a róm. kath. vallásnak szövetségére, — mint azt pillanatra talán hihették, — egyáltalán nem számíthatnak.

A bevégzett tényekkel minden embernek számolnia kell, s a primás csak bölcsességének, politikai józan-ságának adta tanujelét, a mikor urbi et orbi demonstrálta, hogy a bevégzett tényekkel ő is számolt.

Legyen tehát az ő jelszava, a „béke“ velünk.

Fyagra V.

Politikai hírek.

A parlamenti helyzet Magyarországon. A müncheni Allgemeine Zeitung fölötté érdekes bécsi levelet közöl szeptember 1-sői számában, a mely Magyarországi politikai helyzetével foglalkozik. Ez a levél többek közt így szól:

Még a beavatottak előtt is mélységes homály fűdi Magyarországi jövőjét. Minél inkább közeledik a téli szesszió, annál bizonytalanabbnak tűnik fel a helyzete a kormányválságnak, mely csupán az ellenzék minden egyes frakciójának szétbomlásztásából és tehetetlenségéből meríti reményeit. Wekerle és barátai, akik páratlan merészséggel vitték keresztül a konzervatív nemek meg a püspökök segítségével a házassági reformokat, akik végül rávették a koronát is, hogy állást foglaljon politikájuk mellett, a képviselőházban tisztán magyar kérdésekben csap három-négy szavazatnyi többsége fölött rendelkeznek. Csak egy növekszt majoritásuk 40 szóra, ha a horvátok általános ügyek fölött való ügyeknél is leszavaznak.

Ez az ingatag állapot nem elegendő a temperamentumos magyar képviselőház igazgatására. Az egyházpolitikai javaslatok felett való tanácskozás még nincs befejezve s addig

udvarlás (mert férjhezmenetele első napjától fogva kiruzál neki a gonosz:) s a tegnapi estü engedmény után, amely majdnem kapituláció volt, ma azt a tanácsot kapja, hogy utazzék el! Ez nagyon, nagyon nehéz óra lesz, érzékeny megpróbáltatás, de meg kell lennie! Ő azonban nyugodtan, most már szinte örömmel néz e társalgás elé, mert hiszen győzni fog, — s mi edesebb egy győzelemnél a magunk szeszélyei és szenvedélyei fölött? S nem-e nagyobb diadalt arat ő ma, amikor józanságra inti saját magát és azt, a kiért józanságáról már-már megfeledkezett, mint ha valakit lábainál lát meghódolva teste bájai előtt, amelyekkel utóvégre „kisebb-nagyobb mértékben“ minden asszony dicsekedhetik? Am nem dicsekedhetik mindegyik azzal a lelki erővel, hogy egy kezdődő viszony legelső kezdetén, a veszedelem legelső lépéséről visszaforduljon a kötelesség útjára, mielőtt még a beestelenség ösvényét csak próbául is megtaposta volna.

E perczben, mielőtt Ákos belépett hozzá, szinte boldognak érezte magát abban a tudatban, hogy a kíváncsisága meg tudott állani azon a ponton, ahol még vissza lehet fordulni, s a kacérsága nem ragadta megszébbre a tegnapi „koncessziók“-nál. (Ézt a szót az uratól tanulta, aki nagyban dolgozott vasúti koncesszióknak.)

De amint Ákos betette lábát a szobába, mégis valamiféle remegés fogta el. Attól tartott, hogy, jól nevelt udvarlóhoz illően, térdre fog előtte borulni, meg fogja ragadni

a kezét s forró csókokkal halmozza el, sőt (szőnyűség!) át is találja ölelni a derekát. . . . Utoljára is Ákos erősebb, mint ő, s ha édes szavakon, szerelmes suttogáson kívül még tetlegességre is vetemedik, akkor a helyzet több lesz, mint kényelmetlen, akkor a helyzet borzasztó lesz s a kibontakozás nehezebb, mint ahogy képzelte.

Ákos azonban egy csöppet se heveskedett, komolyan állott a szép asszony elé s minden lángolás nélkül fogott kezét Elzával, akinek feltűnt, hogy Ákos csak megszorította, de nem csókolta meg a kezét. S annyira meg volt ettől lepetve, hogy nem is talált hamarjában szavakat látogatójának üdvözlésére s csak egy kézmozdulat állt rendelkezésére, amelylyel helyet jelölt ki neki, szemközt a saját korosszékvél.

Ákos leült, de nem egy győztes udvarló biztonságával, hanem egy zavarban lévő ember félszégességével. Csak a szék szé- lére ült s zavartan babrált a keztyűivel, amelyeket ideges kézzel kétszer húzott le és ugyanannyiszor föl egy fél perc alatt.

(Hogyan? — kérdezte magában Elza — hát ilyenné válik a férfi egy kis szerencsétől?)

— Kedves Elza — kezdte el végre egészen más hangon, mint ahogy tegnapi este beszélt, — eljöttem a kitűzött időben de nem azért, hogy folytassam a tegnapi megkezdett regényt, de azért, hogy jöve- tegyem az árulást, melyet tegnapi az ön férje, az én barátom ellen elkövettem. Eddig-

elé meglehetősen könnyelmű és lelkiismeretlen voltam, s ha valami szerencse kínálkozott, sohase tértem ki előle, mert tudtam, hogy az nem szalad utánam. A mi esetünk azonban, kedves kis barátom, olyan természetű, hogy nem számíthatom a közönséges „bonne fortune“-ök közé. Meggondolatlanul udvaroltam magának, és maga meggondolatlanul advanceokat csinált nekem. Nekem, az erősebbnek, kötelességem azt ajánlani önnek, hogy hagyjuk abba e gonosz játékot, amely mindhármunkra lealáz. Nemesak a hitvesi eskü, a barátság is kötelez. Tőlem éppen olyan komizásig volna meglopni a barátságot, mint amely megbocsáthatatlan bűn lenne öntől megszegni a női hűséget. Bármint fájdalmas legyen mindkettőnknek, de nem haladhatunk tovább a lejtőn, amelyre jutottunk, mert egymást se becsülhetünk tovább, ha karöltve rohannánk rajta. Lehet, hogy egy darabig, talán sokáig nagyon szeretnők egymást, de mit ér a szerelem becsülés és önbecsülés nélkül.

Egy kis szünetet tartott, mintegy feleletet várva Elzától, akinek arcát azonban nem láthatta, mert tenyerébe és csipkekendőjébe volt temetve. Azután így folytatta:

— Ennek a szép álomnak véget kell vetnünk. Mentül korábban ebredünk fel belőle, annál könnyebben lesz elviselhető utána az élet. Nézze, már régóta vágyódom Egyiptomba. Holnapután indul oda a Lloydnak egy hajója, amelyre már távirafalg megrendeltem egy jegyet. Ott töltöm a telet és

a szélsőbaloldal támogatni fogja a Wekerle-kabinét működését. De hát aztán? Akkor majd a szélsőbalnak Kossuth programjához hiven újra neki kell rontani a dualizmusnak és iparkodnia kell, hogy elbuktsasson minden kormányt, mely a jelenlegi államjogi alapon áll. A dolgok ilyenén való állása gondolkodóba ejtheti a kormányférfiakat. Ők, a kik a korona óvása daczára megtartották helyén Szilágyi igazságügyminisztert, mindent elkövettek, hogy az udvar körében ellenségeket szerezzenek; inkább tartanak tőlük és kevésbé szeretik őket, mint valaha. Így tehát egy új, megrendíthetetlen többségnek idejekorán való megalkotásán fordul meg a dolog; csakis ilyen többség imponál az udvarnak. Két ut áll nyitva a kormánypárt előtt, mely még mindig nem döntött, hogy melyik utra lépjen. A merészek és temperamentumosak kerekén azt ajánlják a kormánynak, hogy oszlassa fel a képviselőházat.

Itt aztán a czikk kifejti, hogy azok, a kik a ház feloszlatását ajánlják, úgy gondolkoznak, hogy Wekerle az ő, ez időszertint népszerűsége mellett megerősödvé kerülne ki az új választásokból, vagy legalább is nem vesztené semmit. „Ambár — teszi hozzá a tudósítás — ki tudja, hogy a jelenlegi kormányt nem érné-e meglepetés.”

Foglalkozik azután a czikk Vaszary hercegprímás mérsékletes magatartásával és így fejezi be:

„Hogy hova fog ime fordulni a magyar miniszterelnök, azt még nem lehet tudni.”

Városi ügyek.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága az uti alap 1895/6. évekére szóló költségvetésirányzatának javaslatát folyó évi augusztus hó 28-án tartott ülésében megállapítván, az az összes ide vonatkozó iratokkal együtt a mai naptól számított 15 napon át vagyis szeptember hó 16-áig bezárólag Dekker Pál adó ügyi tanácsnok hivatalos helyiségében közzemlére kitétetett, ellene az észrevételek ugyanazon idő alatt a polgármesternél benyújthatók.

iparkodni fogok önt elfelejteni. Felejtsem én is engem, s ha tavasszal visszatérek, találkozzunk úgy, mint két jó barát, akik nem vétettek egymásnak semmit. Akarja?

— Akarom, — felelte Elza, egy kicsit rekedten, úgy, hogy megijedt a saját hangjától, amely még sohse volt ilyen érdes s amikor fölemelte a fejét Ákosra, alig ismert rá erre az arcra, amely még sohasesem volt ilyen fehér.

Aztán kezét nyújtott neki s azt kiáltotta: (Félt, hogy sirva fakad, ha halkan beszél.) — Szerencsés utat!

Ákos egy lépéssel közelebb akart lépni, a mi épen elég közelség lett volna, de Elza-nak egy tekintet visszaparancsolta s aztán még egyszer meghajtva magát, kitántorgott a szobából.

A keztyűit, amelyeket egy nemrég maturált gimnazista ügyetlenségével felejtett ott Ákos, dühösen dobta utána Elza, azzal a gunyos megjegyzéssel, hogy szüksége lehet rájuk — Egyiptomban.

Azután visszahanyalt a történet elején ismertett karosszékre s görcsös, fül-döklő zokogásra fakadt, amelynek esüklő hangjai kihallatszottak a cselédekhez is. S ha valaki ezek közül hallgatódzott volna, többször hallhatta volna ezeket a szavakat: — Az alávaló! A nyomorult!

(Vége.)

Hirdetmény. A nagyméltósága m. kir. kereskedelemügyi miniszterium folyó évi 60212. szám alatt kelt intézvényéhez képest ezenel közírhre tetejük, miszerint a baja—zombor—újvidéki helyierdeklő vasut közizagatási pótbejárása iránt a tárgyalások Zombor sz. kir. város is érdeklő folyó évi szeptember hó 11-én és 12-én délelőtti 9 órakor a városháza nagytermében fognak megtartatni. Miről az érdekeltek ezenel értesittetnek.

Hirek.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Goldstein Izidor zombori m. kir. adóiszteret a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá — és Knézy József zombori lakost ugyancsak a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz kataszteri irattart kezelő irodatiszté nevezte ki.

— **Uj kiségitő bíró a kurián.** Az igazságügyminiszter Nyers Lajos debreczeni kir. tablai bíró a m. kir. kuriához kiségitő bírónak rendelte be. Nyers Lajos sokáig volt Baján gyakorló ügyvéd, s e megyében nagy népszerűségnek örvendett. Előléptetésének, mely a valódi érdem jutalma, ösztintén örülünk.

— **A „Bácska“ és a subventió.** Beavatott forrásból értesítük lapunkat, hogy a kormány megvonta a „Bácska“ című laptól annak 600 frntyi subventióját. Mi oka lehet e kegyvesztésnek — arról sejtelmünk se lehet, mert t. lap tarsunk eléggé buzgó apostola volt a mindenkori kormánypolitikának s ingyen dicserni a kormányt nem szokás. Mi ellenzékiek ugyan csak hírből ismerjük a subventió nemis intézményét s beérjük szívesen azzal, ha elvtársaink erkölcsi támogatását bírjuk, de azért őszinte részvétellel értesülünk a talánszerű kegyvesztésről. Mint halljuk a „Bácska“ azzal akarja kiköszörülni a csorbat, hogy október 1-étől fogva már mint napilap fog megjelenni.

— **Dementi.** Minapi czikkünkre vonatkozólag Grün gakovai községi orvos a következőket írja, recte iratja Gakováról a „Bácska“ -ában: hogy ő Lembergben született nem Csaszlauban, hogy magyar hazafiságot Boszniában bemutatta, hogy mediczinás tüvegjein levő sasos czimszalagjai Kremsből valók, hogy ő lapunkat nem szokta olvasni és hogy abban sok tisztességes embert meg-rágalmaznak. Az utolsót kivéve, mind elhiszszük neki, bár úgy gondoljuk, hogy nincs abban semmi tisztesség ellenesdolog, ha valaki akaratan kívül veltlenül Csaszlauban látja is meg a napvilágot, és még kevésbé lehet valakire azt állítani, hogy pellengette lett állitva, mikor maga is elismeri hogy signaturján a kétféjű sas van és azt használja. A beklüdtött három tüveg signaturáján hiába kerestük, hogy az Kremsből való, azt se fedezhettük föl sehol rajta, hogy azok Klewein gyógyszerárából valók lennének; az egy tiszta fehér lapon ékeskedő kétféjű sas (nem fekete sas, — mint Grün állítja), és orvosi rendelvényn kívül egyéb semmit sem tartalmaz. Különben mi elhiszszük neki, hogy nem Zomborból röpült oda a megszaprodott sas, hanem Kremsből, de hogy az ott meglepedett, azt Grün se tagadja. Vegre, hogy Grün ur nem szokta olvasni a mi lapunkat, — jobb lett volna elhalgatnia, mert igaz ugyan hogy kikí azt a lapot olvassa, — ha tudja — ami neki tetszik; — de egy chinezertől se lehet azt kívánni hogy magyar hírlapot olvasson, — és mi nem családunk, ha azt mondjuk, hogy Grün ur még a saját czikkét se olvassa el a „Bácska“-ban — miért? azt találja ki az olvasó.

— **Diszos esküvő.** Ma delután négy órakor esküdtött örök hűséget a helybeli zsinagógában Goldstein Albert zimonyi kereskedő Engel Zsófi kisasszonynak, Engel Adolf helybeli tekintélyes kereskedő leányának. A násznép, mely között Zombor társadalmanak sok előkelőségei tarttak, az esti órákban az örömapa hazánál gyűlt össze lakomára.

— **Sikerült házi mulatság.** Hétfőn este sikerült házi mulatságot rendeztek Jeszenszky Dezső főgymnáziumi tanar lakásán, Jeszenszky Jolán, Fehér Vilma, Szűcs Margit és Iren kisasszonyok. Műkedvelői előadás, előkép s. a. t. képezte az est programját. Színre került Murai Károly egy felvonásos vigjátéka: a „Virágakadás.“ A férfi-szerepeket is nem kis önfeledléssal, hőlygek adták. Kovács Péter szerepében Szűcs Iren kisasszony valósággal remekelt. Maszkja, játéka kitűnően illett szerepéhez. Nellikét Jeszenszky Jolán kisasszony személyesítette, s igazán kedves és bájos jelenség volt. Lazci József szerepét Szűcs Margit kisasszony adta ügyesen, nem ritkán virtuozitással. Kovácsné szerepében Fehér Vilma kisasszony mulattatta a megjelent vendégeket. Kitiűnően házartokodott. Ödönke szerepe Mattyasovszky Margit kisasszonynak jutott, ki kis szerepét ügyesen alakította. A darab után „Egy cigány tábor“ czim alatt előkép követeztek, melyet görög tűz világitása mellett a közönség nagy tetszésére mutattak be. A néző közönség nem győzött eleget tapsolni, s mindannyian egy kitűnően sikerült házi mulatság emlékével tavoztak.

— **Egy kínos ügy.** Mint értesülünk Kandler Jozsef képviselőben dr. Drakulits Pál ügyvéd fenytő feljelentést tett család és magán-ókirathamisítás miatt Krizmanits Imre, a zombori ipartestület elnöke és Gromilovits János zombori volt kereskedő ellen. Az ügy még a vizsgálát stádiumában léven, tartózkodunk részleteket közölni, ezuttal csak annyit jegyzünk meg, hogy a vizsgálóbíró a vádlottakat tegnapi egész nap folyamán, s ma újból egész délelőtt kihallgatás alá vonta.

— **A zombori kerületi betegsegélyző** pénztárnál holnap szerdán esti 7 órakor lesznek a választások a kiirt hivatali állásokra. Pályázatok a 3 állásra u. m.: a pénztárnoki, ellenőri és irodatiszti állásra összesen 11-en u. m.: Donoszlovits János nyug. városi főszámvevő, Ekkert Pál, Kekezoivits Emil, Ackermann János, Wiener Mihály, Gerner István, Császár Gyula, Konyovits Mladen, Schiffer Lajos, Sztankovits Milan és Werner Bela.

— **Zomborban vacsoráló tudósok.** A demografiai kongresszus tagjai, mint az tudva van, meg főgjak tekinteni az ország nevezetesebb vidékeit. Mint értesülünk, meg részük folyó hó 9-én Bosznia és Hercegovinába is lerándul, Zomboron fognak az esti gyorsvonattal keresztül jönni. A vasuti állomáson vacsorált készítenek számukra s rövid pihenő után tovább folytatják utjukat.

— **A Falczione-őszöntőndíjnyázat.** Az üresedésben levő Falczione-féle őszöntőndíj állomásért összesen heten folyamodtak és pedig: Szalay Ernő, Kapp János, Rédey László, Maly József, Inotay László, Dömötör Aladar és Jablonszky Béla.

— **A Közigazgatási reform és az ellenzék.** Ezen a czimen a tegnapi „Bácska“ — egy főrmedvényt közöl, melynek éle kiválólag gróf Apponyi ellen van irányitva, melyben a sárga földig lerántja a nemzeti párt vezérét és reformatornak czimezve dicshymnust zengedez Wekerlénék. Ily czikkeket mi válszara nem is érdemesítünk, mert az egész czikk — kezdettől végig nem a „Bácska“ műhelyéből került ki, hanem a kormány által subveniált „Pester Correspondenz“ könyomatós lapnak 1894. aug. hó 30-án kiadott számából szóról-szóra le van nyomtatva.

— **A 6. honvédezed hadgyakorlata.** A m. kir. 6-ik honvédegyalgezednek összes zászlóaljja f. hó 4-en Szabadkára mentek és ott hadgyakorlatokat tartanak, s ezek befejeztével az egész ezred — f. hó 13-an — a lugosi táborba vontul, hol 8 napig nagy hadgyakorlatokat tartanak.

— **Közjegyzői kamarai közgyűlés.** A szegedi közjegyzői kamara ez idei közgyűlést Zomborban tartja meg folyó hó 8-án a városháza kistermében.

— **Az új-verbázi** államilag segélyezett községi algymnaziumbhoz a nagymélt. vallás-és közoktatásügyi miniszter 39092 sz. rendelkezéssel rendes tanárnak Szekely Sándor okleveles tanárt nevezte ki; ugyancsak fenti rendeléssel megerősített a község által megválasztott Tölcséry István helyettes tanárnak. A nevezett középiskolánál, melynek jó hírnevét az is tanúsítja, hogy a múlt évben 150 tanuló volt beírva, az igazgatóval együtt 6 tanár, 4 vallásantató, 1 ének és 1 tornatanár működik.

— **Esküvő.** Mihályi Jenő keresztúri községi aljegyző, id. Mihályi János vármegyei árvaszéki elnök fia, múlt hó 29-én vezette oltárhoz Szalay Zsófia kisasszonyt Bács-Kereszturon.

— **A büntetés elől.** Budapesten tegnap éjjel egy óraker háziezredünk második századába való, Schilling Jakab nevű katonája, a kit börtönbe zártak, egy zsebkéssel a torkába szurt és olyan sebet ejtett magán, hogy aligha marad életben. Schilling Jakabot, tette előtt néhány perczel csukták az egyes börtönbe, mert tegnap örüláson volt és az őrhelyen elaludt, a mi a katonaságnál főbőjzáró bűn. Schilling felt a büntetésről s ezért akart öngyilkos lenni. Beszálították a 16. számú katonai kórházba.

— **A gazdátlan dézsza.** Tegnap Ó-Becsén a Tisza partján, mint levelezőnk írja, a munkások egy gazdátlan dézsára akadtak. Később kinyomozták, hogy az edénynevel Szendrő Mari tizenegy éves leány indult a folyóhoz. A lejtős parton megcsuszott és a vízbe bukott. Holttestét tegnap találták meg.

— **Haláláig gyászolja Kossuthot.** Van Zenta városában, — írja tudósítónk, — egy derek iparos, Ifkovits Márk, — a ki Kossuth halálának hírere kitézte a gyászlobogót és még maig sem vonta be. Ha kerék tőle, hogy meddig lesz még künn az a zászló, azt válaszolja, hogy mindaddig, míg ő él, mert magyar ember sohasem gyászolja meg csak eléggé Kossuth Lajost, ki mindnyájunkért élt és küzdött. És az esőverte, vihartépet, megfakult zászló leng tovább — dicséretére a derek házigazdának.

— **Államrendőrség a vidéken.** A községek rendezésével a vidéki városi rendőrség szervezésének kérdésével is foglalkoznak és ebben az irányelv, hogy minden 20.000 lakossal bíró városban államrendőrség szerveztessék.

— **Hangverseny.** Az ó-becsei polg. magyar dalkör 1894. szeptember hó 8-án, azaz kisasszony napján, saját alapítókéje javára az ó-becsei első zenekar közreműködésével a nagyvendéglő dísztermében zártkörű táncvigalommal egybekötött alapszabályszerű hangversenyt rendez.

— **A rabélelmezés javítása.** Az igazságügyi miniszterumban — mint értesülünk — a rabélelmezés javítására vonatkozó tervezet elkészült. A tervezet szerint a rabok a jövő évtől kezdve reggelire szalonnát vagy túrót kapnak, ezenkívül vacsorájuk is lesz a letartóztatottaknak. Eddig a törvényszéki orvos csak kivételes esetekben engedélyezett bort vagy sört a letartóztatottaknak, az igazságügyi miniszter ezt az engedélyt szintén ki fogja terjeszteni. A javaslatot az igazságügyi orvosi tanács dolgozta ki, a reform költsége körülbelül 80.000 ftt, már a jövő évi költségvetésben fel lesz véve. Már elvöl sem vagyunk ellenséges semmi humanistikus haladásnak, csak aztán ez a haladás tulságba ne menjen, mert felő, hogy csakugyan teljesüljön Vukovits Sebő profétiaja, hogy majd a rab urak és asszonyok nuletatására még bált is rendeznek.

— **Az üzletszerű vagy nyilvános fogadások szabályozása.** A lövésnyelveken az üzletszerű vagy nyilvános fogadásoknak s a kölcsönös fogadások közvetítésének szabályozásáról szóló törvényezik, melyet a törvényhozás mindkét haza ebben az ülésszakban elfogadott, a királynak augusztus 27-én kelt szentesítésével az Országos

Törvénytárban szeptember elsején lett kihirdetve. Az új törvényezikket a hivatalos lap vasárnapi száma egész terjedelmében közli. Ez a törvény tehát már a mi lövésnyünkör is érvényben leend.

— **A szegedi konviktus.** Szegedi tudósítónk írja, hogy a délvidéki földművelőegylet szegedi konviktusát, melyről annak idején bőven megemlékeztünk, vasárnap délelőtt nagyszámú közönség jelenlétében megnyitották. Az intézet, mely hivatva van a délvidéki ezek között a bácsikai németek között nemzedékét megmagyarosítani, oly nagyszabású, hogy hozzáfoghat még Magyarországban nincs: már az első évben nyolcezeröt német fia kap benne teljes ellátást, mely szám evről-évre gyarapodni fog, mert az egyesület semmi költséget nem kímél, csakhogy az intézet magas hivatásának teljes mértékben megfelelően. A megnyitás alkalmával Wittman János országgyűlési képviselő szép beszédet mondott, melyben a bazafias szellemben való tanítást és nevelést kötötte lelkére a tanítóknak. A beszédre a hatóság részéről Lázár tanácsnok válaszolt. Azután meg Blaskovich szerkesztő beszélt a német szülőkhöz, a szellemi haladás szükségességét fejtegetve előtűk, mire a szép ünnepegy véget ért. Este banket volt, melyen az egyesület klerikális politika üzével vádolt vezérferfiak megígérték, hogy az intézetet szabadelvű szellemben fogják vezetni.

— **Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület kirándulások rendezésével** kívánja a szebb természeti szépségeket a nagyközönséggel megismertetni. E végből úgy szervezte magát, hogy bármely időben az anyafállamból jövő nagyobb kiránduló csoportokat programmal ellátni, vezetni és kalauzolni tudja. Hazafias tisztelettel közétesszük tehát, hogy hajlandók vagyunk az anyafállamból jövő vidékéről kirándulást rendezni az erdélyi rész bármely pontjára, ha legalább 15—20 kiránduló jelentkezik és a megállapítandó részvételi díj lefizetésére magukat kötelezik. A követendő eljárás ez lenne: A kirándulás illető vidéki szervezője, — kit maga a kirándulni akaró társaság választ vagy kér fel, — összegyűjti a jelentkezőket és a névsornak legalább 10 nappal előbbi beküldésével megkeresi egyesületünket, hogy ekkor és ekkor, ide és ide, ennyi és ennyi napra szófolag egy kirándulási programot állítson össze. Erre egyesületünk azonnal megállapítja a programot, kiszámítja a részvételi díjat és közölve ezt az illető társasággal, a kirándu-

lás érdekében elvégzi a szükséges előintézkedéseket. Ez a határozata egyesületünknek igen fontos, mert ennek alapján igen könnyen és olcsón megtekinthetők az erdélyrészi gyönyörű természeti ritkaságok. Felhívjuk a nagy közönséget, hogy minél nagyobb számban szövetkezzenek ily kirándulások megtevésére. Kérdézősködések Radnóti Dezső főtűtkárhoz Kolozsvára intézendők.

)(**Schunda V. J.** csász. és kir. udvari hangszergyáros, a közel egy fél század óta fennálló üzletet zeneműkereskedéssel és kiadással hozta kapcsolatba. Ennek vezetésével Mennner Sándor urat bízta meg, aki már 13 év óta e téren üzletvezetői minőségben működött. Schunda urnak jó hírneve elég garanciát nyújt, hogy új vállalata is a mai kor igényeit minden tekintetben fogja kielégíteni.

Törvényszéki csarnok.

A cservenkai előleg s hiteleglet bukása folytán hivatalból megindult bünvizsgálat végre megérett annyira, hogy a zombori kir. törvényszék e hó 6-ára kitűzhette a végtárgyalást. A bonyadalmas bűnper tárgyalása el fog tartani 3—4 napig is. A végtárgyalásról kimerítő tudósítást fogunk közölni.

HIRDETÉSEK.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint tisztelt vevőim óhajának megfelelően, elhatároztam, hogy 47 év óta fenálló s legjobb hírnevnek örvendő

cs. és kir. udvari hangszergyáromat

folyó évi július havától kezdve **zeneműkereskedéssel és kiadással** kapcsolatba hozzam. — Zeneműkereskedésben, — melynek vezetésével egy e téren már 13 éven át üzletvezetői minőségben működött szakferfiut bíztam meg, — raktáron lesznek a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei és ágai.

Kitűnő tisztelettel

SCHUNDA V. J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, zeneműkereskedő és kiadó

Budapesten. IV. ker., Magyar-utca 18. szám.

A nagy-méltóságú miniszterium által nyitvárossági joggal felruházott

hatosztályú polgári fiúiskola- és nevelő-intézet.

Ezen iskola előkészít a keresk akademiára, tanítóképzésre, közép-iskolára, mintarajzra, hadapród iskolára, hadurocsem számára, képzési tőbfbőlre általán hivatalos, vasár-, kereskésboltban, jépi, biznosító és penziós-és zenei vagy alkalmaztatás-sa. Főtantervvel ellátott, a tanuló a gazdasági, erdészeti és állatorvosi, köznevelésébe s jelentkezőknek jegyzési vizsgálat, vagy egyetemeszeti szakonkára.

A polgári iskola 4. osztálya egyenrangú a gymnasium 4-ik osztályával.

Gymnasiumból átíthatni a polgári iskola korlátozó felső osztályára:

1. Előzetes bizonyítvány alapján; 2. Másodrendű bizonyítványban a „határ-bőjzáró” nyelvet elszárítván; 3. Öt-éves tanuló, ki az előző pontban említett 4. nem teljesítve, egy vagy kevesebb hét tantervvel; 4. Előzetes bizonyítványon; 5. Köznevelésben szerzett bizonyítvány alapján; 6. Előzetes bizonyítványon; 7. Előzetes bizonyítványon; 8. Előzetes bizonyítványon; 9. Előzetes bizonyítványon; 10. Előzetes bizonyítványon; 11. Előzetes bizonyítványon; 12. Előzetes bizonyítványon; 13. Előzetes bizonyítványon; 14. Előzetes bizonyítványon; 15. Előzetes bizonyítványon; 16. Előzetes bizonyítványon; 17. Előzetes bizonyítványon; 18. Előzetes bizonyítványon; 19. Előzetes bizonyítványon; 20. Előzetes bizonyítványon; 21. Előzetes bizonyítványon; 22. Előzetes bizonyítványon; 23. Előzetes bizonyítványon; 24. Előzetes bizonyítványon; 25. Előzetes bizonyítványon; 26. Előzetes bizonyítványon; 27. Előzetes bizonyítványon; 28. Előzetes bizonyítványon; 29. Előzetes bizonyítványon; 30. Előzetes bizonyítványon; 31. Előzetes bizonyítványon; 32. Előzetes bizonyítványon; 33. Előzetes bizonyítványon; 34. Előzetes bizonyítványon; 35. Előzetes bizonyítványon; 36. Előzetes bizonyítványon; 37. Előzetes bizonyítványon; 38. Előzetes bizonyítványon; 39. Előzetes bizonyítványon; 40. Előzetes bizonyítványon; 41. Előzetes bizonyítványon; 42. Előzetes bizonyítványon; 43. Előzetes bizonyítványon; 44. Előzetes bizonyítványon; 45. Előzetes bizonyítványon; 46. Előzetes bizonyítványon; 47. Előzetes bizonyítványon; 48. Előzetes bizonyítványon; 49. Előzetes bizonyítványon; 50. Előzetes bizonyítványon; 51. Előzetes bizonyítványon; 52. Előzetes bizonyítványon; 53. Előzetes bizonyítványon; 54. Előzetes bizonyítványon; 55. Előzetes bizonyítványon; 56. Előzetes bizonyítványon; 57. Előzetes bizonyítványon; 58. Előzetes bizonyítványon; 59. Előzetes bizonyítványon; 60. Előzetes bizonyítványon; 61. Előzetes bizonyítványon; 62. Előzetes bizonyítványon; 63. Előzetes bizonyítványon; 64. Előzetes bizonyítványon; 65. Előzetes bizonyítványon; 66. Előzetes bizonyítványon; 67. Előzetes bizonyítványon; 68. Előzetes bizonyítványon; 69. Előzetes bizonyítványon; 70. Előzetes bizonyítványon; 71. Előzetes bizonyítványon; 72. Előzetes bizonyítványon; 73. Előzetes bizonyítványon; 74. Előzetes bizonyítványon; 75. Előzetes bizonyítványon; 76. Előzetes bizonyítványon; 77. Előzetes bizonyítványon; 78. Előzetes bizonyítványon; 79. Előzetes bizonyítványon; 80. Előzetes bizonyítványon; 81. Előzetes bizonyítványon; 82. Előzetes bizonyítványon; 83. Előzetes bizonyítványon; 84. Előzetes bizonyítványon; 85. Előzetes bizonyítványon; 86. Előzetes bizonyítványon; 87. Előzetes bizonyítványon; 88. Előzetes bizonyítványon; 89. Előzetes bizonyítványon; 90. Előzetes bizonyítványon; 91. Előzetes bizonyítványon; 92. Előzetes bizonyítványon; 93. Előzetes bizonyítványon; 94. Előzetes bizonyítványon; 95. Előzetes bizonyítványon; 96. Előzetes bizonyítványon; 97. Előzetes bizonyítványon; 98. Előzetes bizonyítványon; 99. Előzetes bizonyítványon; 100. Előzetes bizonyítványon.

Landesmann Lipót,
igazgató-tulajnos,
Szabadkán.